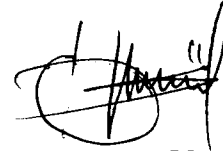

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı **İBRAHİM YUMAKLI** tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Hüseyin Olan

Bitlis Milletvekili

Bitlis Valiliği tarafından 2 Temmuz 2023 Tarihinde yapılan açıklamada Bilgili, Yaylacık, Sarıbal, Yeniçay, Yolbilen, Çalışkanlar, Gedik, Akyazı, Erencik ve Otluk köyleri ve mezralarında ikinci bir emre kadar sokağa çıkma yasağı ilan edilerek askeri operasyon düzenlendi ve 6 Temmuz 2023'de sokağa çıkma yasağı kaldırıldı. Ardından Kesen Deresi Güneyi, Melihazel Deresi güney doğusu ile Hamini Deresi güney batısı arasında kalan bölgeler 2565 Sayılı Askeri Yasak ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu gereğince, 14 Temmuz 2023 ile 28 Temmuz 2023 (DAHİL) tarihleri arasında "Özel Güvenlik Bölgesi" olarak ilan edildi.

Seçim bölgem Bitlis'te bahsi geçen bölgelerde ve özellikle Yolbilen (xulepûr) köyünde yaptığım incelemeler sonucunda, güvenlik güçlerinin bombardımanı sonucu onlarca fındık, ceviz ve muhtelif meyve ağacının yok olmasına tanıklık ettim. Güvenlik güçleri, köylülerin bilgisi olmadan tapulu olan bahçe, bostan ve tarlaların ortasından iş makinelerini kullanarak yol geçirmişlerdir. Yaklaşık 3-4 kilometre uzunluğunda ve 25 metre enindeki bir alan bu nedenle tahrip edilmiştir.

Güvenlik gerekçesiyle yapılan bu uygulamalar hukuk dışıdır. Bölgede canlılar yok olmakta büyük bir doğa katliamı ve ekolojik tahribat yaşanmaktadır.

Çiftçilikle uğraşan köylülerin, başka bir geçim kaynağı olmaması sebebiyle çiftçiler dolaylı yoldan göçe zorlanmaktadır. Köylüler bu süre boyunca mağduriyetlerini yetkililere iletmışlerdir. Yetkililer ise sözlü olarak köylülerin zararlarını tazmin edeceklerini, gerekirse kamulaştıracaklarını belirterek bu durumu geçiştirmişlerdir. Özel Güvenlik gerekçesiyle yapılan bu uygulama acil olarak son bulmalıdır.

Bu bağlamda;

1. Bombardıman ve askeri operasyon sonrasında çiftçilikle uğraşan yurttaşların mağduriyetlerinin çözümü için Bakanlığınızın hangi çalışmaları vardır?
2. Bombardıman ve askeri operasyonla yaklaşık 3-4 kilometre uzunluğunda ve 25 metre eninde tahrip edilen alanın eski haline getirilmesi ve ekolojik yaşamın yeniden tahsis edilmesi için Bakanlığınızın herhangi bir girişimi olacak mıdır?
3. Bölgedeki doğal yaşamın korunması için Bakanlığınızın hangi çalışmaları mevcuttur?
4. Şimdiye kadar askeri operasyon ve bombardıman sonucu kaç hektar tarım arazisi tahrip olmuş, kaç tane fındık, ceviz ve meyve ağacı kullanılamaz hale gelmiştir?
5. Bombardıman ve askeri operasyonla dolaylı yoldan göçe zorlanan köylüleri, yaşadıkları topraklarda tutmak ve tarımsal üretimi arttırmak için Bakanlığınızın herhangi bir projesi var mıdır? Varsa nelerdir?